

POMEN VARNE EVAKUACIJE IZ OBJEKTA

Ob nepredvidenih dogodkih, kakršen je npr. POŽAR, moramo vedeti, da je poleg gašenja začetnega požara, NAJBOLJ POMEMBNA HITRA EVAKUACIJA.

Hude posledice lahko preprečimo le ob ustrezno načrtovanih in izvedenih evakuacijskih poteh ter z vajami, na katerih zaposleni spoznajo, kako najhitreje zapustiti delovna mesta.

Po definiciji je evakuacijska pot najkrajša možna pot za umik uporabnikov od katerekoli točke v stavbi do končnega izhoda. Tehnične smernice določajo, da je najdaljša dovoljena pot za umik v prostoru pri enem izhodu 20 metrov, pri dveh izhodih iz prostora pa 35 metrov, pri čemer se izhodne poti ne smejo križati oziroma morajo biti neodvisne.

Daljše so razdalje evakuacijskih poti do izhoda na prosto. Če je izhod na prosto le eden, evakuacijska pot ne sme biti daljša od 35 metrov, če sta izhoda dva, pa 50 metrov. Evakuacija je najbolj pomembna za varnost ljudi ob požarih. Čas se skrajša, če so poti pravilno speljane, proste in ljudje hitro obveščeni.

VARNO MESTO IN KONČNA TOČKA/ ZBIRNO MESTO

Širina izhodov je odvisna od števila uporabnikov. Vrata ne smejo biti ožja od 90 centimetrov, hodniki in stopnišča morajo biti široki najmanj 120 centimetrov. V javnih stavbah morajo biti vgrajene evakuacijske kljuke in ključavnice.

Opredeljena sta še dva pojma pri evakuaciji oseb ob nepredvidenih dogodkih. Prvi pojem je varno mesto. Gre za območje, kamor se ogroženi ljudje umaknejo na prosto ali v požarno varen del stavbe. Drugi pojem pa je zbirno mesto. Gre za končno točko evakuacije na prostem, kjer se zberejo uporabniki objekta.

POTI MORAJO BITI PROSTE

Varen umik ljudi, živali in premoženja se mora zagotoviti že med prostorskim načrtovanjem. Stavba mora biti zasnovana tako, da je v primeru požara dovolj ustreznih evakuacijskih poti in izhodov na ustreznih lokacijah. Prek teh poti lahko uporabniki hitro in varno zapustijo stavbo. Pomembno je tudi, da so te površine proste in prehodne.

Najmanj enkrat v letu je treba izvesti praktično usposabljanje za izvajanje evakuacije ob požaru v tistih objektih, ki so požarno bolj ogroženi, in tam, kjer se zbira več ljudi.

HITROST POŽARA

Hitrost in obseg širjenja požara sta zelo odvisna od gradbenotehničnih karakteristik objekta. Vendar pa je zelo pomembno tudi, katere snovi so v prostoru, kakšna dejavnost se opravlja v njem in kakšna je razporeditev v prostoru. Pri trdih snoveh lahko od izbruha ognja do polno razvitega požara preteče kar nekaj minut. Časa za umik je vsekakor več kot v tistih prostorih, kjer je veliko vnetljivih tekočin, ki lahko v trenutku polno zagorijo, ali plinov, ki lahko pri določenih pogojih tudi eksplodirajo.

Točnega časa za evakuacijo ne moremo izračunati, lahko pa približno določimo čas za evakuacijo z določene točke objekta in ga poskušamo skrajšati. Celoten evakuacijski čas je namreč sestavljen iz več faz. Najprej nastane vžig, pozneje se požar odkrije, o tem obvešča ljudi, ki se nato prek evakuacijskih poti umaknejo na varno. Če je v objektu vgrajen avtomatski sistem javljanja požara, ta uporabnike obvesti takoj oziroma neposredno po odkritju požara. Čas, potreben za umik, je odvisen predvsem od dolžine evakuacijskih poti, pomembna pa je tudi njihova pretočnost zlasti pri vratih in drugih zožitvah.

V DIMU SE JE TEŽKO UMİKATI

Ob požaru nastaja tudi dim, ki je eden izmed največjih sovražnikov hitrega in učinkovitega umika. Zato je nujno, da se iz prostorov odvede preko odprtih stenah ali strehah (okna, vrata, strešne kupole), je pa potrebno preprečevati nepotreben prepih ipd.

Ne pozabimo, da je ogljikov monoksid smrtonosen plin, ki je brez barve, vonja in okusa.

Prostorska evakuacija

Skupno zbirno mesto

